

[Pessi íslenskja evangelista
smábókasélagss rit Mr. 10.]

S a m t á l

millum tveggja reisenda,
útlagt úr svenska af útgáfaranum.

Jóhann. Pessi morgunsmi, minn herra! er mikid vndiðligur.

Petur. Já, minn vin! hann sýnist beda ad þod verda muni mikid góður dagnur í dag.

J. Seigíð mér; minn herra! hve lángt þér hugsíð ad ferðast áfram á þessum veigi, sem þér nú haldid. Eg vildi gjarnan verda samferða eins hvarjum ódrum.

P. Ad eins eina misla vegar ætla eg ad ferðast; og mér skal þykja vænt um ad hafa þig fyrir samsforar mann.

J. Í samfor med ódrum góðum mauni, og undir ánægjufulli samtali er líka sem leidin verdi flyttri.

P. Þegar þú komst, var eg ad þeinkja um þad, ad bera saman í hinga mér eins reisu hér á jördunni, vid þá stóru lífjins reisu til annars heims.

Q. Íá, í þessu tilfili eruum vér vissuliga allir, sem lísum í heimi þessum, sem ferdamenn og reisendur.

P. Sannliga er þad svo. Óg hvortu sem veigirnit, á hvortum vér ferdumist, eru óendansliga ólfkir, svo innilykjað heir þó allir í þessum tveimur: ad vér stefnum dagliga á reisuvorri, annadhvort til himinarskið-edur helvöttis. Óg þad er þad sem mest umvordar fyrir hvorn og einum, ad hann athugi og viti, á hvortum þessara sveggja vega hann reikar.

Q. Minn herra! eg má játa, ad hettá er eitt þoslekt esni, sem eg ekki hesi slóranin gaum ad gésfid; en þar þér vorud ad þeinkja um þad sama þegar eg kom til ydar, þá skal mér vænt um þykja, ad heymra meinsing ydar þar ad lítandi.

P. Vor herro Jesús Christur gemicír hálfur-eina mikil dýrpa og heppiliga útstóringu yfir þessa two veigi, hjá Matth. 7, 13-14. þegar hann segir: "gángid innum hid þraunga portið; því port þad er veldi, og vegur sá er breidur, sem liggur til gletunar, og heir eru margir sem eru á honum reika; en þad port er þraunigt, og sá vegur er injör, sem til lísijns leidir, og sáir eru heir sem hann rata."

Q. Hvad meinat Jesús þá fyrir breida veigi, inn og velda portið?

P. Var undir á ad tilkjast heimjins vanar legi lífnadarmáti, edur vegur sá, á hvortum manns

astjur — allflestur reika; nefniliga syndarinnar og hégómans vegur. Þort þad, i gégnum hvort mannessjur sara á pennann veg, er vor ráttúrliga spilling. Þetta port er í sannleifa-þróði; vér allir, undir eins og vér sœdunst í heim pennan, gaungum í gégnum þad sama. Ps. 51, 7. Róm. 5, 19. Ú þeim breida veigi eru margar getur, sem stefna þó óllar í sonin áit, og eiga mikil vel vid vorat syndumspili u tilhæfingar. Undir eins og kaptar vortat sálar géa nochud ydjad, leida heit oss á pennann veiginn. Þarf spyrir sonuscerir ritnsagin oss um: "ad mennirent seu yfirtrodendur Guds hodorda allec í frá módyrissi"; ad heit "í frá finni sœdsngar. sundu gangi í viðudomi-og seu lhgigjarnir." Eina náqvæma útmálun hér yfir finnum vér í piðl. til Róm. 3, 9-19. Eph. 2, 1-3. 4, 17-19.

J. En hvornig gétur þad verið, ad þar mennir yfir eru svo óllir hverr sdruni í þánkahætti og hegðun, ad heit eingu ad sídur gangi flessir á einum og sama veigi?

P. Þó þad sé einn einasti vegur sem heit reika á, þá er hann samt einn breidur vegur, sem hefur marga ólíka gestþróði. Einn fann, til dæmis, ad gänga einn grósann lasta- og glæpar-veg; kann ad vera blótmadur, lyggari, þjófur, dryckjurútarí, edur saur lífis kroppur; annar kann ad vilja holda góðu mannerdi, og af því ad hann séf ad þvölli liðerni ströðir þar á móti, þá kann

þad vel sté, ad hann hegdi sér útvortis fðsamlígo, en sé þó innvortis fullur af ágryni, hofmód əfundiðstí, hefundargryni og óðrum hess háttar löstu um, sem leyna sér syrit augum manno. Einn fann ad elsta gledskap og kárinu, en slá sér þó efti í hóp med grósum mennum, heldur heim, sem funna ad gjora sig listuga á sinnan og neittan hátt, ad veraldarinnar dómi; allt eptir því sem hvers gefðslag og frésegumist er ham til leida. Sunir funna ad vera opinberir spottarar trúarbragðanna; adrir funna ad taka uppá sig sín gudhræðslunrar, og vera úlfar í saudaklædum. Já sunir funna ad vera réttlátir og gudhræddir ad snum eigiun dómi, syrð þad heir á rangoyn hátt eigna sér Guds náð, hvørja heir misbrúka. Allir hessir, sem þó sónast ad hegða sér svo ólss, gánga þó á heim breida veigi, sem til gistiunar liggar; og hann er svo audratadur, ad þad er ómeguligt af honum ad villaſt.

J. Veigir hessir eru þó alldeilis ólssir sín á milli, og sunir heirra sónast misid yndibligir; einasta ad endalyktin gjæri góð ordid.

P. Já ólss eru heir yndibligir syrir þá sem á heim reika, en endalykt heirra er þó ógjøfan, eins og Salomon seigit: «þar er einn vegur, sem í mannanna augum sónist vera sá rétti vegur, en endalykt hans er daudinn!» og vor frelsari síálsut seigir oss, ad sá breidi vegur leidi til fordæmingsar, þad er til helvstis og eilstrar hærmungar.

Q. Eg óttast óð eg hafi athugalaust reikad á veigi þessum, og finn allareidu til brósemi út af því hvar síst muui syrit mér lenda. En seigid mér nú og svo, hvad tilhast á syrit þraunga veiginn, sem til líssins leidir?

P. Var sem þessi vegur liggur til eilssö Ísíð, þá er hann einginn annar enn sá sem vor herra útmálar hjá Jóh. 14, 6. Þar hann segir: "Eg er vegurinn, einginn kemur til fodsursins, nema gégnum mig. Les og svo ordin sem siða í pist. til Ebr. 10, 19. 20. Af þessum ordatiltækum sjeft ljóðliga, að Jesúð sjálfur er vegur sá, sem leidir til Guds og þess eilssá Ísíð. Med sínun bauða á krossinum gjordist hann eitt offur syðir syndir vorat og sætti synduga menn vid Gud, og þannig opnadið einn vegur, á hvorjum syndararnir funna ad nálgast Gud, og verda í fjærleika mótitekni. Og eins og Christur er vegur sá, sem til líssins leidir, svo er hann og svo þad vor, um hvort vör inngauungum. Það má ljóðliga sjá af hans eigin ordum hjá Jóh. 10, 9. "Jeg er dýrnar, hvor sem inngeingur í gégnum mig, hanu skal ad eilssu hólpinn verda." Þyrt trúna á Christum kou- unist vör á veg þennan; og eptir þad modur er einusinni inngeinginn gégnum Christum, sem er dýrnar, hínun modur ad halda áfram ad gángu á honum beinleidis, allt ab steidsins tafmáli, sem er hinnariki og þad eilssá Ísíð.

J. Sé nú þessu svoleidis varid, sem þér útmálid þad, hvornig kémur þad þá til, ad sagt er, ad þetta port sé þraungt og þessi vegur mjórt?

P. Þraungt fallast port þetta, vegna þess erdugleika, er næsta sñið syndaranum, þegar hann allra fyrst býrjar ad gánga í gegnum þad. Svo leingi sem þú merfir hjá þér eintómt samvirktubreyli, en hjarta þitt er ei undirgæfd ordið hlýdni Christi, þá mun þessarar inngauungu ordugleiki vyrdað pér rétt ófírbinnanligur. Til þess ad géta umflúid eptirkomandi reidi, maniú, ad. vssu, álstu ystrid naudshnilt sé ad gánga á þessum veigi; en ad fleppa allri von um nochra náð, sem grundi sig á þsnum góðverkum, jafnvel og svo á þsnum bœnuni og betrunar tárum, en leita forlistunar hjá Gudi, svo sem hinn alfræsti syndari, einungis og alleina fyrir Jesú Christi safir, þad er einn þungbær róstut fyrir þad hoftmæðugum hjarta. Sowuleidis spreitir þessi erdugleiski einasta af þsnu eigin sunniðfari; hann kémur ekki frá Gudi, heldur frá þinni náttúrligu spillsingu. Ef þú gétur látid þér nægja med ad þuggja nádina, svo sem sá stærsti syndari, þá tekur þér ad finnast allt létt og aubveldt.

J. Svo tilist mér þá, ad meista torbeldnini sé í því safin, hversu madur géti í fyrstu komist á veg þennanu.

V. Þ því ferðú villt, minn vin! Ein straung baráttu gésst og svo midt á sjálstri þessari reisu; því vegurinn er miðr, seigir Jesús. Þér mun á honum mæta foraki heimsins, ásláttur af þínnum sunnusnajum; og ef þú samt heldur áfram frúr ab vera. Hlíhtuðu ab þola hord ámæli og mótsþyru, of heim sem fallast christinir, en eru þad ekki. Þú hlíhtur ab reina freistisgar útvortis frá og mædost af margse ðu firsdi — innvortis, með sjálsum hér, sem opt vill freista þú, til ad vökja apine af þessum veigi. En lázu hér til hugar komo, ab vegurinn er miðr, og þú fant þessvegna andvelði ab tapa honum, vökjardú hid astra-minsta út frá honum, til hægri edur vinstrí handar; já þú fant, áður þú sjálfur heis var verður, ab vera kominn optur á þann breida veiginn.

VI. Mæti því skur erdugleiki, sem hér fráfírid, á veigi þessum, þá ótrast eg heit munis miðg fáir vera, sear tici sig fusa til ad fara á hann, firsdi vid sískar hindranir.

VII. Þad er, þos midur, aðt of satt, ab á þessum miðba veigi munu finna miðid líðinn hóp sanireisenda. Þos "fáir eru heit sem rata hann", seigir Jeúð. Í samburdi vid þá ógudligu eru heit gudhræddn eins og eptirverandi forustángir ad lofinni uppstíra. En vertu hughransfur; jáfnvel þó heit fáir séu, sem á þessum miðba veigi vilja flást í for med oss, þá eru samt þessir fáu, hiniie forsælustu á jordunni. Viljardú af alvörnu gángu

á veigi þessum, áttu, midt í öllum þínunum er dugleika og fríði, vissa hiálp og huggun frá vorð himnesta fadurs hendi; já þú mun til fylgjara sá einn óshníligann her himnestra anda, sem yfir þér varfir.

Ebr. 1, 11. Sæla sú í onðanum, sem þú rjóta fær, nær þú geingur á þessum þraunga veigi, mun lángt yfirstíga allra þá torveldni og freistingar, sem þér á þorum mæta funna.

J. Já eg veit þod veg, að þod tilssu lissid er óutmálonliga dýrmætt, og eg barma mér fárliga yfir þos, að eg allt hingab til hefi lagt svo lístla glúd á ad ávigna þod.

V. Þod skuldi vera mér stórr gleði, ef þú, minn vin! værir saunsætdur ordinn um þod, sem eg sagt hefi. Eg hefi viljad seijo þér sprít sjónir lissid og daudan. Hugsa til þess, að fortapun sú, sem heimi ógudligu búlinn er, henni er ei svo leiddis háttad, að liss heirra edur tilverga að eingú verdi, heldur tapa heir allri farsöld og vellsdun frá sínu lífi, svo liss heirra verður daudanum þúsund vetrar. En aptur á móti þeinklji til þess, að liss þat, sem heir gudhræddu njóta sá, er ekki einasta fullkomin frelsan frá allu vondu, heldur ein tilf nos heyrar selu og bles sunar, sem ekki auga hesur sjed, ekki eyra heyrði og s eingi mans hjarta hesur nidurstígid. Káryfsta þessi vegna að komast inn í gégnum þad þraungða portið, eg gæk líðan að fram á heim mjóða veigi, svo mun þér gefinn verda einn rissugligur inn.

gáugur s drottiniss Jesú Christi eilfsa dýrdar ríssi.
 O! holdnu þess vegna ei leingur aðrani á heim
 breida veigi, því þad gétur stéd, ad þó þér há
 einhvern tíma til hugar komi, ad leitast vid ad
 sá inngaungu í Guds rísi, ad þú þá ekki fáir þess
 orðad. Luc. 13, 25.

G u d l i g t a n d v a r p.

I mér stapa, herra! eitt biarta hreiut af synd
 og ráðvande gled; fyrir Jesú blóðid bjartia, bít
 mér vissum anda med!

Augsjón velju, ei frá þinni ángurbitna sálu
 mán! Nem ei frá mér nochrusanti nálægd heilagð
 anda þín!

Evala mér af sætlaik þínunum, sorgir driss úr
 hjartans reit; og þó eg næta meigi þínunum, mér
 gédhraustann anda veit!

Herra! sem þér litar, láttu lagast verfin
 mínu og ord; þú ert Gud, og þinn almáttur
 þessum rœdur himni og stord.

Þinn góða anda látt mig leida lífss á réttar
 brautir hér, svo eg finni farseld greida, frelsistur
 lífss í dýrdhjá þér.
